

Øvelse 9: Demokrati = folkestyre?

Mål med øvelsen/kompetansemål: Elevene skal øve seg i kritisk tenkning

Foto: Viken fylkeskommune

- **Målgruppe:** Elever i videregående skole
- **Aktuelle fag:** Alle, spesielt norsk, samfunnsfag og religion
- **Antall deltakere:** En klasse
- **Tidsramme:** En til to timer
- **Nødvendig utstyr:** Forberedt undervisning om demokrati/lekse

Hva er demokrati?

Læreren eller en til to elever holder først en presentasjon om demokrati før dere i grupper diskuterer: Hva er demokrati for meg?

- Frihet
- Likhet

- Rettssikkerhet
- Religionsfrihet
- Ytringsfrihet
- Likestilling
- Likeverd
- Deltakelse
- Mangfold – Er det demokrati hvis mangfoldet ikke blir avspeilet?
- Toleranse – Hvordan vi forholder oss til hverandre?
- Folkestyre
- FNs rettigheter

Hvor går grensene for demokratiet?

- Er det alltid greit at flertallet bestemmer?
- Er det greit at de over 18 bestemmer at 16-åringer ikke kan drikke alkohol?
- Speiler valglistene mangfoldet i samfunnet?
- Hvordan kan majoriteten overstyre minoriteter? Er det dette som skjer når beiteområder til reindriftssamer bygges ned av vindmølleparker, eller burka forbys i skole?

Hvordan kan jeg påvirke?

- Hva kan jeg gjøre i mitt nærmiljø, i kommunen, regionen eller nasjonalt? Det er ikke nødvendig å tenke stort.

Variasjoner som kan være mer egnet for ungdomsskolen:

- Bruk Google maps og finn ut hvor Stortinget, regjeringen og Viken fylkeskommune er lokalisert.
- Hvilke oppgaver har de ulike institusjonene? Og hvordan henger oppgavene til disse institusjonene sammen?
- Del klassen i grupper. Velg ut noen menneskerettigheter til hver gruppe, diskuter i gruppene og i plenum: Hvordan påvirker disse menneskerettighetene oss?

Referanse

Øvelsen er hentet fra [Det Europeiske Wergelandsenteret](#), tilpasset av Kristin Tinmannsvik i Trondheim kommune.